

[Jens Møller.]

smøre maling henover rust, det skaller snart af igen. Det, der skal til, er en virkelig sanering af dansk økonomi, en rustbehandling, om jeg så må sige, og den håber vi, vi kommer igennem med, så vi kan undgå disse mange statslån fremover.

Men i den konkrete situation må vi altså sige ja til sagen.

Flygaard (DR):

På retsforbundets vegne skal jeg sige, at vi ikke kan medvirke til gennemførelsen af det foreliggende lovforslag. Det løser ikke landets økonomiske problemer, det udskyder dem faktisk i en tid, hvor vi har behov for en løsning af vore egne problemer.

Finansministeren (Anders Andersen):

Jeg takker for den brede tilslutning til lovforslaget og henstiller, at det får en hurtig behandling i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Ønskes der udvalgsbehandling? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, går lovforslaget direkte til anden behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om udenrigstjenesten.

(Lovforslaget (nr. 37) findes i tillæg A. sp. 603, fremsættelsen i tidenden sp. 381).

Lovforslagets sattes til forhandling

K. B. Andersen (S):

Jeg kan fatte mig i megen korthed om dette lovforslag. Jeg synes, det er et godt forslag. Det er et forslag, der blev fremsat af den tidligere regering, og som nu er genfremsat. Jeg synes, at flere ministre skulle gå i udenrigsministerens fodspor.

Det drejer sig om at sørge for, at den tilslutning, som finansudvalget i fjor gav til en organisatorisk ændring af udenrigsministeriet, nu får en lovhjemmel. Jeg er helt enig

i, at det normalt ikke er noget godt princip at lovgive over tekstanmærkninger, og det var vi temmelig langt inde på i dette tilfælde, men finansudvalget gav sit tilsagn dengang på betingelse af, at der blev skaffet en lovhjemmel hurtigt, og det er den, udenrigsministeren nu søger, efter at erfaringerne i det år, der er gået, har vist, at denne ordning fungerer udmærket.

Jeg synes, der er grund til ved denne lejlighed at understrege, at der har været et overmåde stærkt pres på de forskellige afdelinger i udenrigsministeriet i det forløbne år. Det gælder ikke mindst markedsafdelingen og den politiske afdeling, og der er blevet gjort et overordentligt godt arbejde af embedsmændene, ikke mindst i den periode, hvor vi havde formandskabet i fællesmarkedet.

Jeg er glad for, at direktørens centrale rolle for koordineringen af, hvad der sker i udenrigsministeriet, er så stærkt understreget i lovforslaget.

Jeg kan på mit partis vegne tilsige støtte til lovforslagets hurtige behandling.

Arentoft (FP):

Det vil være rimeligt på dette sted lige først at nævne fremskridtspartiets generelle synspunkter vedrørende udenrigstjenesten.

For at indkomstskatterne kan sættes ned, må der ske store offentlige besparelser, herunder også på udenrigsministeriets budgetter. Vi lever ikke i den tid, som Thorkild Hansen så dejligt beskriver i sine bøger „Slavernes Kyst“ og „Slavernes Øer“, hvor guvernøren på De vestindiske Øer boede så langt væk, at det tog måneder at få sendt depecher og meddelelser frem og tilbage.

Med de moderne kommunikationsmidler, som verden i dag er blevet forsynet med, og hvorved den er blevet mindre, kan man på få timer komme fra New York til København og omvendt. Derfor mener vi, at de store repræsentationer i udlandet er ved at være delvis overflødige, og at mere og mere skal styres fra udenrigsministeriet i København.

Så vidt jeg forstår af udenrigsministerens den 11. januar 1974 fremsatte forslag til lov om ændring af udenrigstjenesten, er der tale om en lovfæstelse af noget, der rent faktisk allerede har fungeret i 15 måneder i udenrigsministeriet, nemlig siden finansudvalget

[Arentoft.]

den 8. november 1972 tiltrådte denne ændring, men at det var en betingelse fra finansudvalgets side, at der blev fremsat lovforslag om denne ændring.

Vi er glade for at konstatere, at det i bemærkningerne til lovforslaget bl.a. er nævnt, at forslaget gennemførelse ikke medfører udgifter for statskassen, men vi vil fra fremskridtspartiets side dog fremføre, at vi er lidt skeptiske. Vi er lidt bange for, at det om føje tid måske vil vise sig nødvendigt, at der ansættes endnu en departementschef som chef for departementet for udenrigsøkonomi, da det måske kan vise sig, at direktøren for udenrigsministeriet ikke kan overkomme både jobbet som direktør og departementschef for det ene departement. Det er faktisk vores frygt for, at Parkinsons lov, som jo florerer fint i øjeblikket, måske skulle køre her også.

Men vi kan fra vores partis side sige, at vi meget gerne vil gå ind i en seriøs udvalgsbehandling af dette spørgsmål.

Arne Christiansen (V):

Der er sket en fornuftig tilrettelægning af arbejdet i udenrigsministeriet. Dette er for længst, for mere end et år siden, bekræftet i finansudvalget, og dette lovforslag er kun en konsekvenslov. Venstre har stemt for det i finansudvalget og kan følgelig også gøre det her.

Stinus (RV):

Jeg kan indskrænke mig til her at bekræfte den tilslutning, som det radikale venstre allerede tidligere har givet i forbindelse med tillægsbevillingsloven for 1972-73 til omlægningen af udenrigsministeriets organisation.

Adam Møller (KF):

Selv om jeg ikke kan tiltræde den generelle anbefaling, som hr. K. B. Andersen gav regeringens medlemmer om at følge udenrigsministerens eksempel og fremsætte samme forslag som den tidligere regering, kan jeg godt give min tilslutning til dette lovforslag.

Det er rigtigt, som det allerede er bemærket, at den ordning, der her tilsigtes lovfastet, allerede har fungeret i mere end et år,

og jeg går ud fra, at når udenrigsministeren foreslår, at denne ordning skal opretholdes, er det, fordi man har haft gode erfaringer også fra ministerens side med hensyn til, hvorledes organisationen af udenrigsministeriet fungerer.

Jeg kan derfor egentlig ikke finde noget særligt grundlag for den opfattelse, som fremskridtspartiets ordfører havde, at der skulle være mulighed for, at den stilling, som direktøren for udenrigsministeriet har som værende departementschef for det ene af de to departementer, skulle være i fare for ikke at kunne opretholdes. Det må da i hvert fald være ministerens nuværende standpunkt, at denne ordning er rigtig. Det vil jeg gerne bede ministeren om at bekræfte herfra, idet jeg i øvrigt tilsiger vores tilslutning til lovforslaget.

Poul Boeg (CD):

Som andre ordførere allerede har været inde på, drejer det sig her blot om, hvad man kan kalde en konsekvenslov. Det bliver i realiteten ikke stort mere end en efterretningsag. Den egentlige afgørelse er allerede truffet via finansloven og normeringslove, og så må vi følge den regel, at når man har sagt a, må man også sige b. Og selv om det i dette tilfælde ikke var os, der var med til at sige a, og selv om vi bedre kan lide bogstavet m, vil vi dog i dette tilfælde også kunne sige b og tilsige velvillig behandling af dette lovforslag i udvalget.

Jeg vil dog gerne slutte med lige at gøre en bemærkning om det, som flere andre ordførere har været inde på, nemlig at det er en lidt usædvanlig opbygning, man her laver, ud fra almindelige forvaltningsretlige synspunkter. Vi konstaterer med tilfredshed det, der indirekte og direkte er kommet frem, nemlig en tilkendegivelse af, at det her har virket tilfredsstillende, men vi vil blot gerne lige præcisere, at der ikke i vor tilslutning ligger noget generelt om dette, og at det ikke nødvendigvis må tages som udtryk for, at vi i andre tilfælde ville give tilslutning til en specialordning af denne karakter, som kan medføre visse betænkeligheder i relation til koordination og andre arbejdsproblemer i et ministerium.

Men som sagt giver vi velvillig tilslutning i det konkrete tilfælde.

Kristine Heltberg (SF):

Mit partis repræsentanter i finansudvalget har tidligere givet deres tilsagn til den deling, der nu skal lovfæstes.

Det forekommer os, at i den situation, Danmark befinder sig af specielt udenrigsøkonomiske grunde, er det af vigtighed, at det arbejde, der foregår, bliver ledet så effektivt som muligt, og derfor må vi om end uden større begejstring give tilslutning til denne lovfæstelse.

Honoré (KrF):

Erfaringerne i det forløbne år viser, at der er grund til at foretage denne lovfæstelse, som kristeligt folkeparti vil medvirke til.

Ib Nørlund (DKP):

Det er igen en lovgivning pånødet af EF-medlemskabet. Den handler om, at EF-politikerne vil omgruppere udenrigsministeriets embedsmænd til udførelse af EF-politik. Dertil kan vi bare sige: dem om det. Det bliver uden vores velsignelse. Vi agter at stemme imod.

Ib Christensen (DR):

Lovforslaget er en tydelig EF-følgelovgivning, og det er derfor ikke med nogen begejstring, vi ser på det. På den anden side erkender vi, at det kan være og er nødvendigt med denne reorganisation i kraft af hele EF-følgelovgivningen og hele det opsvulmede markedspolitiske apparat, og vi vil derfor ikke modsætte os lovforslaget. Vi erkender, at det kan være nødvendigt med denne omorganisation.

Udenrigsministeren (Guldberg):

Jeg vil gerne takke for tilslutningen, og jeg vil gerne på foranledning af det, både hr. K. B. Andersen og hr. Adam Møller var inde på, sige — det er klart, at jeg kan kun basere min vurdering på en ganske kort periode — at jeg har ganske den samme opfattelse, som den tidligere udenrigsminister har givet udtryk for, også da han fremsatte dette lovforslag. Der har ikke været nogen som helst grund til for mit vedkommende at betvivle, at det med de opgaver, udenrigsministeriet har både på det ene og det andet område — og hvad enten man nu så synes, at det bør have dem eller ej, så har det dem jo — er en rigtig og fornuftig organisations-

form, og jeg ser ikke nogen grund til, at man skulle have bekymringer. Folketinget har i øvrigt også kontrol over det videre forløb, hvis der skulle vise sig grund til bekymringer.

Jeg takker for tilslutningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om internationalt udviklings samarbejde.

(Lovforslaget (nr. 56) findes i tillæg A. sp. 931, fremsættelsen i tidenden sp. 874).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Knud Nielsen (S):

Siden industrialiseringsfonden for udviklingslandene, der har til formål at fremme den industrielle udvikling i disse lande gennem direkte investeringsaktivitet og garantitidelser, blev oprettet i 1967, har dens finansieringsgrundlag været underkastet visse ændringer.

Oprindeligt blev fonden finansieret ved overførsel af en stigende andel af nettotoldindtægterne af rå kaffe. Denne finansieringsform måtte vi i 1972 ændre som følge af Danmarks indtræden i EF, og vi vedtog dengang, at 70 pct. af den særlige kaffeafgift skulle tilføres fonden.

På det grundlag opnåede fonden i 1973 en indtægt på ca. 55 mill. kr., og fonden havde ved udgangen af 1973 en formue på ca. 221 mill. kr.

Dette skal sammenholdes med, at fonden på samme tidspunkt havde påtaget sig forpligtelser og givet tilsagn til et beløb af godt 178 mill. kr., hvilket giver et reelt overskud på ca. 43 mill. kr.

Det foreliggende lovforslag går ud på, at